

ԿԶ ՄՐ. «ՀԱՅՐԵՆԱԿԱՆՔ»ՒՆ

ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ ԴԱՇՏ

Կը քալէի աշնան մէջէն
Իմ հայրենի,
Գիրուս վերեւ երկիմք անհուն,
Վլրան լարուած,
Հովի բեռով կը ծառալէր
Երգն աօւնին,
Վեր բարձրացող նպոտին տակ
Մասիս սարին:

Մրգասաններ, արս ու այգի,
Կրուած իրենց բարիմներէն,
Կը բացուէին
Բըլուրներու, լեռներու հով,
Զոր մեր պապերն զիսցան կորզիլ
Ժանիմներէն ապառաժին,
Վանիէ վերց,
Տատասկ, դժիիկ ու գայլախազ,
Ցարդարելու հետ անկողին
Ասղատերւ որբառունկին:

Հովի մատներն անհամարձակ
Կը ՚նաղային,
Քղանցիներուն հետ ամպերուն:

Քաղիրուս տակ կը խչիրեան
Դիտկիները խոտին, ծաղկին,
Խոկ ծառերէն՝ արցունք արցունք,
Թիրքեր ոսկի:

Դաշտակայրը Արարատեան,
Լոյտով շաղուած,
Սերունդներու աճիւնն է սուրբ,
Մայրական զիրկ, աղօթք, զինի,
Մանկան երազ,
Արեւու ըող ու նիչ հողի:

Դաւաշայրը Արարատեան,
Առւը Գրի էջ մըն է կարծես,
Առուն վըրայ լիոն ճայրենի՝
Նետած նայուածքն իր խորամօւթ,
Կազմէ հեգել,
Խորհուրդն անլոյժ մեր պատմութեան:

Վերջալոյսը իր ըրդարէ
Պատմունանն է փըռեր նորէն
Բարսի ծառին՝
Առուն ներմէւ աղջիկ մ'աղուոր,
Կուրծին առած խայտանին նողին,
Լուռ կը նայի նորիզոնին:
Թուխ են մազերն, աչերուն մէջ
Համակ քախիծ, համակ կարօս,
Նուռը ինչպէս
Նիզակներուն տակ արեւին:

Արարատէն նով մը փախած
Կը վէսլէտէ նիւղին գեղին
Նոնենիին,
Ինչպէս սիրոյ ըսուկը ջերմ:

Դաւին վըրայ Արարատեան
Պէտք է քալել բոպիկ ոտով,
Ըզգալու իր սրովին անհուն,
Լուսաւոր նրգն իր նողերուն:

Ու կը քրի ինծի լսել
Չայներ կրակ,
Արնաւաղախ մեր անցեալին,
Ներուներուն եւ սուրբերուն,
Խօսի նսած Աստուծոյ նես:
Անօնք բոլոր,
Նետած պատանէ, հազած մարմին,
Իրեւ իշխան, կըղերական
Ու շինական,
Մեր նողերէն կ'անցնին նորէն,
Վէրերով իոր ու տարադէմ:

Խուժումն անծայր յուշերու բորք
Կը բարձրանայ սիրտէս ի վեր:
Սչերուս դէմ տոնը մեր հին,
Մայրս բռիքի ծառին ներքեւ
Կը մանէ դեռ աղէկան իր:
Ու կը յիշեմ լացս առաջին,
Ժայռէն ինկած ջուրի հանգոյն:

Գարնան օրով աշխարհ եկայ,
Կը պատմէր մայրս.
Գառներու ձայն եւ խոյամարս:
Ծնած օրս կ'արքննար օձն
Իր կաղաղէն,
Կը նեռանար արեւն աղուոր
Մեր աշխարհէն,
Ու կը բացուէր սեւ նորիզոնն
Իմ մանկութեան:

Երկնիշին տակ կը բարձրանար
Եարաղան մը արին նաներկ,
Ու հայ մայրեր չըծրնին ա'լ
Եւ մանուկներ չըզան աշխարհ:

Ես դեռ մանուկ՝ մօրս փէսին՝
Եղենին սեւ նամբաներէն
Քալեցի ասա:
Ասերուս ցաւ եւ սրիս վերք,
Եւ այդ ցաւին կը հիւսուէր լուռ
Ցասում մ'անզօր, բողոք մ'անհուն,
Ու կը մընայ մինչիւ այսօր
Իբրև կտակ արինազիր
Իմ որբութեան:

Ա. Ենան գունատ արեւին տակ
Թափիծ մը որբ կը սարսրուայ,
Կը վրնջէ ձմեռուան ձին.
Լեռան ետին,
Ա. Եռուն մեղմով կը չորցընէ
Արցութեներն իր,
Ա. Մալի տօնյն բաւկինակով:

Եղիով Ա. ՐԴ.